

2301000104030531
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF ARTS (SECOND YEAR)
(FOURTH SEMESTER)
SANSKRIT - VIII (A) : (GANGALAHRI &
ATHARVABODH) - LEVEL 3

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF ARTS (SECOND YEAR) (FOURTH SEMESTER)**
  - b. Name of the Subject : **SANSKRIT - VIII (A) : (GANGALAHRI & ATHARVABODH) - LEVEL 3**
  - c. Subject Code No : **2301000104030531**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ)

10

- 1) જગન્નાથના લહરી કાવ્યો કેટલા છે ? કયા કયા ?
- 2) સ્તોત્ર કાવ્ય એટલે શું ?
- 3) સ્તોત્ર કાવ્યના ત્રણ લક્ષણો લખો.
- 4) જગન્નાથના લહરી કાવ્યોમાં કયા દેવોની સ્તુતિ થયેલી છે ?
- 5) ગંગાલહરીમાં આવતા બે પૌરાણિક સંદર્ભો જણાવો.
- 6) ગંગાલહરીનો મંગલ શ્લોક લખો.
- 7) ગંગાલહરીમાં ગંગા અને પાર્વતીના સપત્નીભાવને વ્યક્ત કરતો શ્લોક લખો.

Q.2 અ) સાનુવાદ સમજાવો (ગમે તે બે)

8

- 1) પ્રભાતે સ્નાન્તીનાં નૃપતિ રમણીનાં કુચતટી
ગતો યાવન્માતર્મિલતિ તવ તોર્યૈમૃગમદઃ ।
મૃગાસ્તાવદ્વૈમાનિકશતસહસ્રૈઃ પરિવૃતા
વિશન્તિ સ્વચ્છન્દં વિમલવપુષો નન્દનવનમ્ ॥

- 2) निधानं धर्माणां किमपि च विधानं नवमुदाम्
प्रधानं तीर्थानाममलपरिधानं त्रिजगतः ।
समाधानं बुद्धेरथ खलु तिरोधानमधियाम्
श्रियामाधानं नः परिहरतु तापं तव वपुः । ।
- 3) विमानैः स्वच्छन्दं सुरपुरमयन्ते सुकृतिनः
पतन्ति द्राक् पापा जननि नरकान्तः परवशाः ।
विभागोऽयं तस्मिन्नुभयमूर्ती जनपदे ।
न यत्र त्वं लीलादलितमनुजाशेषकलुषा ॥
- 4) नगेभ्यो यान्तीनां कथय तटिनीनां कतमया
पुराणां संहर्तुः सुरधुनि कपर्दोऽधिरुरुहे ।
कया वा श्रीभर्तुः पदकमलमक्षालि सलिलै -
स्तुलालेशो यस्यां तव जननि दीयेत कविभिः ॥

ब) गद्यभंड वांयी प्रश्नोना संस्कृतमां जवाब लखो :

5

- 1) युधिष्ठिरभीमार्जुनसहदेवनकुलाः पाण्डुपुत्राः । तस्मात् ते पाण्डवाः । दुर्योधनादयः
धृतराष्ट्रपुत्राः तस्मात् ते धार्तराष्ट्राः । कर्णशकुनी दुर्योधनदुशासनौ पाण्डवेभ्यः
अद्रुह्यन् । अहिनकुलस्य इव कौरवपाण्डवानां वैरं त्रिभुवने प्रसिद्धम् आसीत् ।
धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे तेषां मध्ये युद्धम् अभवत् । कौरवसेनायां स्वजनान् द्रष्टृवा
विषादगतः अर्जुनः कृष्णमकथयत्, " अहं योद्धुं न इच्छामि । " अतः कृष्णः
रणभूमौ अर्जुनम् उपादिषत् यत् तव अधिकारः कर्मणि एव वर्तते, फलेषु न
एव । एवम् अनेकैः उपदेशवचनैः बोधितः अर्जुनः युद्धाय उद्यतः कौरवान् च
पराजयत् ।

- 1) के पाण्डुपुत्राः ?
- 2) पाण्डवेभ्यः के अद्रुह्यन् ?
- 3) विषादगतः अर्जुनः कृष्णं किम् अकथयत् ?
- 4) कः अर्जुनम् उपादिषत् ?
- 5) अर्जुनः कान् पराजयत् ?

Q.3 જગન્નાથની કૃતિઓનો સવિસ્તર પરિચય લખો. **13**

અથવા

સ્તોત્ર કાવ્યના લક્ષણો જણાવી ગંગાલહરીનું સ્તોત્ર કાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. **13**

Q.4 વિવેચનાત્મક નોંધ લખો. (ગમે તે બે) **14**

- 1) જગન્નાથનું જીવન અને સમય.
- 2) જગન્નાથની વિદ્વત્તા
- 3) ગંગાલહરીમાં પ્રકૃતિ નિરુપણ
- 4) ગંગાની પાપોદ્ધરણ શક્તિ વિષયક જગન્નાથના અભિપ્રાયો.

*****